

stichting
Kastelen
Buitenplaatsen
Landgoederen

Verslag jaarlijks overleg kasteel- en buitenplaatsmusea

Dinsdag 2 april 2019, Museum Kasteel Wijchen

Op dinsdag 2 april 2019 vond op Kasteel Wijchen de jaarlijkse bijeenkomst plaats van SKBL met de kasteel- en buitenplaatsmusea. Tijdens deze middag werd gesproken over de Cultural Governance Code en nut en noodzaak van Vriendenkringen. Ook werd de uitkomst van de jaarlijkse enquête van de kasteel- en buitenplaatsmusea toegelicht. Dagvoorzitter was Jennemie Stoelhorst

René Dessing, directeur SKBL, heet iedereen van harte welkom.

SKBL bestaat nu vijf jaar en heeft in die periode veel gedaan. Een beeldimpressie van de vele activiteiten kunt u [hier bekijken](#).

Een overzicht van de SKBL-studiedagen van 2019 [vindt u hier](#) (data en locaties zijn onder voorbehoud).

Rylana Seelen, directeur **Museum Kasteel Wijchen**, vertelt een en ander over de situatie in Wijchen en de plannen voor een verbouwing.

Kasteel Wijchen is eigendom van de gemeente en het museum is huurder van de zolder. Hoewel het kasteel niet meer in gebruik is als gemeentehuis, kan er nog wel worden getrouwd, vergadert de gemeenteraad er nog steeds en vinden er maatschappelijke activiteiten plaats. Met een voorgenomen verbouwing zal de museumfunctie makkelijker toegankelijk en publieksvriendelijker worden. De binnenplaats krijgt een glazen overkapping en krijgt de zuilengalerij weer terug. Op dit moment is, tot 1 september 2019, de tentoonstelling *Emilia van Oranje Nassau* te zien.

[Bekijk hier de presentatie van Rylana Seelen](#)

Kengetallen 2018

De uitkomsten van de enquête onder kasteel- en buitenplaatsmuseum over 2018 laten vergelijkbare cijfers zien met 2017; ruim 2 miljoen bezoekers met een toename van buitenlanders. [Bekijk hier de presentatie van de kengetallen](#)

Tips uit de zaal voor verdere ontwikkeling van de jaarlijkse enquête:

- Kijk hoe [Museana](#) te werk gaat en wat daar relevante onderwerpen zijn (jaarlijks prestatieonderzoek onder leden van de museumvereniging; alleen toegankelijk voor leden).

- Hoe wordt de klanttevredenheid gemeten en wat gebeurt daar vervolgens mee?
- Waar komen bezoekers vandaan en hoe zijn ze tot bezoek gekomen. (Dit kan helpen om de lopende NBTC-campagne een vervolg te geven)
- Onderscheid in soorten bezoekers; professionals of vrijwilligers
- Hoe verloopt het uitje verder: alleen museumbezoek of een dagtripje met meerdere doelen?
- Vragen over entreprijzen (bijvoorbeeld i.v.m. BTW-verhoging)
- Regionale spreiding

Vriendenkringen

Ten behoeve van een SKBL-studiedag in voorbereiding bespreken de aanwezigen wat de voor- en nadelen zijn van Vriendenkringen van kasteel- en buitenplaatsmusea.

De term Vrienden is niet in een definitie te vatten. Er zijn stichtingen, verenigingen, donateurs en sponsors die al dan niet hun eigen missie en doelstellingen hebben en soms al langer bestaan dan het museum. Soms organiseert de vriendenclub de inzet van vrijwilligers of voegt bijzondere activiteiten toe aan het museum.

De maatschappij verandert en het is zaak om daarbij aan te sluiten. Wat is de maatschappelijke relevantie; wat is je behoefte; hoe organiseer je dat; hoe ga je vervolgens om met een bestaande Vriendenclub. Het is van belang dat de doelstellingen van het museum en de vriendenclub op elkaar aansluiten.

De Governance Code Cultuur zou hier richting aan kunnen geven.

Patrick Broekema van Cultuur + Ondernemen gaat met de zaal in gesprek over de acht principes van de Governance Code Cultuur 2019.

Ter introductie zien we een filmpje dat bij de presentatie van de Code werd vertoond.
[Zie hier het filmpje.](#)

[Bekijk hier de presentatie van Patrick Broekema](#)

De Code is geen wettelijke vereiste, maar wel vaak voorwaarde van fondsen of subsidieverstrekker. Ca. 80% van de culturele instellingen gebruikt de Code. Broekema benadrukt het belang van zelfevaluatie en de noodzaak om goed uit te leggen hoe je de principes gebruikt.

Er zijn veel vragen over bijzondere omstandigheden, waarbij de principes van de Code niet uitvoerbaar zijn of lijken.

- Hoe om te gaan met de toenemende spanning tussen de doelstelling van het museum en de noodzaak om geld te verdienen
 - ⇒ Hier is de maatschappelijke doelstelling leidend
- Waarom is de Code Culturele Diversiteit niet direct hierin meegenomen?
 - ⇒ De CCD betreft het hele werkdomein; de GCD alleen RvT/bestuur. Hierover is meer te vinden in [de Toolkit](#)
- Hoe pas je de code toe als je een vrijwillig bestuur hebt?
 - ⇒ Er zijn inderdaad verschillen tussen grote professionele organisaties en vrijwilligersorganisaties. Als toepassen niet kan, leg dan uit waarom niet.
- Hoe om te gaan met (de schijn van) belangenverstrengeling?

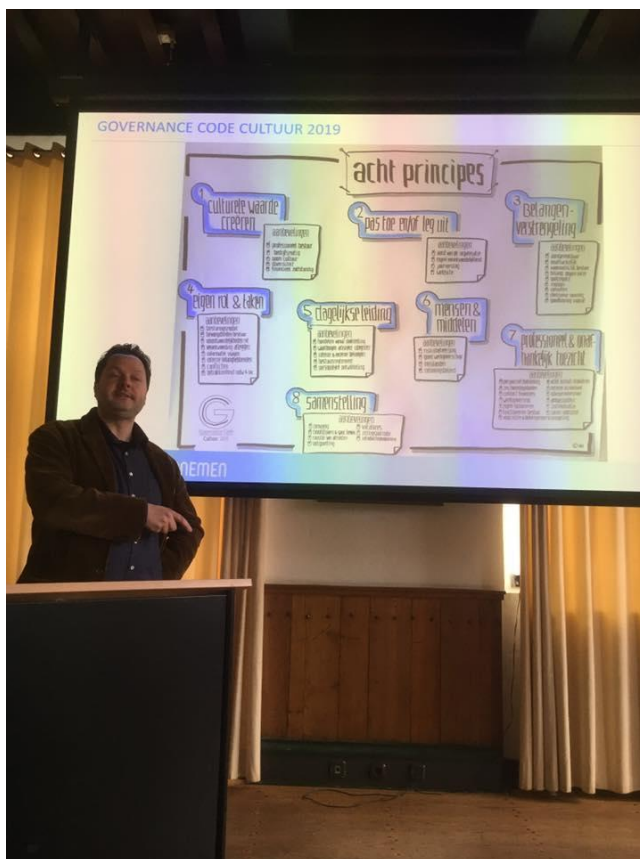
- ⇒ In alle gevallen iets om te bespreken. Is er sprake van gewenste of ongewenste belangenverstrengeling of tegengestelde belangen. Maak bespreking hiervan tot beleid.
- Hoe verhoudt het CBF zich tot de code?
 - ⇒ Niet. Het CBF stelt zeer strenge eisen en is heel dwingend. Wij (Kasteel de Haar) hebben ervoor gekozen dit niet te doen. De Governance Code speelt bij het CBF geen rol
- Wat te doen als een van de principes bijt met de statuten? (Bijvoorbeeld een familielid in het bestuur)
 - ⇒ Als je het maar uitlegt. Ook hier geldt: *Pas toe of leg uit.*

Er blijkt een grote behoefte te zijn aan overleg tussen bestuurder en RvT. Advies: loop bij elkaar stage! Het bestuur moet meer 'gezicht' krijgen voor medewerkers en vrijwilligers. Laat bij medewerkers- of vrijwilligersbijeenkomsten een lid van de RvT aanschuiven om aan te vertellen wat ze doen. SKBL sluit als vertegenwoordiging van de kasteelmusea, graag aan bij de verdere monitoring van de Code.

Het slechte nieuws is: Je kunt governance nooit helemaal goed doen. Een Code zal geen problemen voorkomen of oplossen

Het goede nieuws: De Governance Code Cultuur helpt wel!

[Klik hier](#) om het boekje met de acht principes te bestellen of gratis te downloaden.

12 april 2019, SO